

Romeforgiftning av storfe –Et århundregammelt problem mot sin løsning

Andrea Estefanía Carpinteyro Díaz ^a, Lars Herfindal ^b, Bendik Auran Rathe ^b, Kristine Yttersian Sletta ^b, Anni Vedeler ^c, Svein Haavik ^b, Torgils Fossen ^{a*}

^a Department of Chemistry and Centre for Pharmacy, University of Bergen, Allégt. 41, N-5007 Bergen, Norway

^b Department of Clinical Science and Centre for Pharmacy, University of Bergen, Norway

^c Department of Biomedicine, University of Bergen, Norway

Torgils.Fossen@uib.no Phone: +47 48 05 23 71

I mer enn fire århundrer har inntak av rome (*Nartheicum ossifragum*) blitt assosiert med forgiftning av storfe. Saponiner som forekommer i blomsterstanden til planten, anses å forårsake nyreskader hos kalver. For tiden eksisterer det mer enn 30 artikler om saponinene til *N. ossifragum* i litteraturen, selv om hverken strukturer eller spesifikk toksisitet av disse forbindelsene tidligere er blitt bestemt. Vi har isolert og identifisert saponinene i rome og bestemt deres toksisitet overfor flere forskjellige cellelinjer avledet fra hjerte, nyre og hematologiske vev. Saponinene viste cytotoxiskitet i lave konsentrasjoner, med proporsjonalt økende cytotoxiskitet med økende antall sukkersubstituentene. Den mest potente forbindelsen var hovedsaponinet sarsasapogenin-3-O- (2'-O-β-glukopyranosyl-3'-O-α-arabinopyranosyl-β-galaktopyranosid), som forårsaket celledød ved så lave konsentrasjoner som under 3–4 μM i alle tre cellelinjer som ble testet. Dette indikerer at saponinene er giftstoffene som hovedsakelig er ansvarlige for nyreskader observert hos storfe etter inntak av *N. ossifragum*. Våre funn baner også vei for muligheten for analyse av disse toksinene ved undersøkelse av forgiftede dyr.